

A hónap eseményei az EU belügyi együttműködése terén (augusztus)

A MINISZTEREK TANÁCSÁNAK BELÜGYI FORMÁCIÓJA HAGYOMÁNYOSAN A FÉLÉVES SOROS ELNÖKSÉG ELEJÉN TARTJA MEG INFORMÁLIS ÜLÉSÉT, így a ciprusi elnökség első jelentős rendezvényére is rögtön a ciklus elején került sor az ország fővárosában. Tekintettel az ülés jellegére, a napirenden szereplő témákkal kapcsolatban kötetlen véleménycserére került sor, az informális tanácsüléseken döntések nem születnek. Helyette az elnökség mindig fontos, aktuális témák részletesebb áttekintésére, megvitatására ad lehetőséget, ez alkalommal a belügyi napon a migrációról és menekültügyről szóló harmadik éves jelentés mellett a számítógépes biztonsághoz kapcsolódó időszzerű kérdésekkel és a biztonsági technológiák, eszközök ipari ágazatában megjelenő feladatokkal foglalkoztak a miniszterek. A diskurzus az elnökség által készített vitadokumentumok szerint zajlott.

A migrációs éves jelentés a bevándorlásról és a menekültügyről, a legális migráció, az illegális migráció, a határellenőrzés fejlesztése és a nemzetközi védelem területein végbemenő folyamatokat mutatja be. A jelentéshez az európai polgárok határokon átnyúló mobilitáshoz, migrációhoz és biztonsághoz való hozzáállásáról szóló Eurobarométer-felmérést is csatolták. A bizottság mostani jelentése kapcsán mind a legális, mind az illegális migráció kapcsán érdekes felvetések hangzottak el. A bizottság megállapításai között hangsúlyosan szerepelt az, hogy a különböző területeket lefedő stratégiák egységesítése, összehangolása mindenképpen kívánatos volna, emellett elkötelezett a tekintetben is, hogy a migráció gazdasági szempontból hasznos formái mellett határozottan ki kell állni. A közeljövő célkitűzései kapcsán a tagállamok felhívták a figyelmet arra, hogy az illegális migrációs nyomás egyes európai országok esetében változatlanul jelentős probléma. Számunkra változatlanul a Nyugat-Balkán felől érkező migrációs nyomás okozza a legnagyobb nehézséget, a kezeléséhez azonban, főként a Frontex ügynökségtől, eddig is sok támogatást kaptunk.

Az informatikai biztonság tekintetében a feltett kérdések elsősorban azt szolgálták, hogy a vita eredménye értékes hozzájárulást jelentsen az Európai kiberbiztonsági stratégia tartalmához, amelynek előkészületi munkálatai je-

lenleg is zajlanak az Európai Bizottság és az unió külügyi és biztonságpolitikai főképviseelőjének irányítása mellett. A tagállamokban létező, a területhez kapcsolódó nemzeti stratégiák és ezek sikereinek, illetve a legsúlyosabb fenyegetések számba vétele mellett kitértek arra is, hogyan válaszolhatna hatékonyan az Európai Unió ezekre a próbatételekre. A válasz egyértelműen a globális, gyakorlati jellegű összefogásban rejlik. Növelni kell a rendőri jelenlétet a kibertérben, és fontos lenne a speciális tudással felvértezett ügyészek és bírák számának növelése is. Az Európai Unió mind infrastrukturális hátterre, mind fejlettsége miatt az egyik legjelentősebb szereplő a kibertérben, és ebből kifolyólag nagymértékben áldozata is az ebben a környezetben végbe menő káros folyamatoknak. Mindazonáltal az unión belül sem állnak rendelkezésre a kiberbiztonság garantálása és a számítógépes bűnözés elleni fellépés hatékony eszközei. A most készülő uniós stratégia mellett jelentős fejlemény, hogy az Europol berkein belül megindult a munka az európai kiberbűnözés elleni központ felállítására. A központ tevékenységének kialakításakor felhasználják az amerikai tapasztalatokat is, kiemelten fontosnak tartják, hogy a tagállamok a kezdetektől aktívan együttműködjenek az új egyezséggel. Már dolgoznak a magánszféra jelentős képviselőivel való kapcsolatépítésen és a munkamódszerek, programok megalkotásán. Magyarország az előző évekhez hasonlóan kiemelt feladatként kezeli a témakör valamennyi aspektusát, és szeptemberben néhány szakmai, október 4–5-én pedig a tavalyi nagyszabású londoni Cyberspace-konferencia nyomán követését szolgáló konferenciát szervezünk.

A biztonsági ipar és annak fejlesztésével, az ezen a területen az európai cégek versenyképességével kapcsolatos kérdés felvetését számos delegáció üdvözölte. Alapvetően belső piaci kérdésként kezelik ezeknek a piaci szereplőknek a tevékenységét is, pedig ez a speciális terület speciális szabályok szerint működik, és finoman fogalmazva is kevésbé tekinthető rugalmasnak. Óriási garanciális elem a felek között fennálló bizalom és az állandóság. Magyarország hagyományosan nagy jelentőséget tulajdonít az innovációnak, nincs ez másként a belügyi ágazatban sem. Fontos a versenyszférában tapasztalható felgyorsult technológiai fejlődés nyomán követése és azok vívmányainak a bűnözők általi alkalmazására történő felkészülés, illetve a reagálási képesség fejlesztése. A kérdés aktualitását adja az is, hogy a tanácsban zajlik a vita a következő többéves pénzügyi keretről, fontos, hogy a biztonsággal kapcsolatos kutatás-fejlesztés kapcsán is megfelelő források álljanak rendelkezésre. A Horizon 2020 kutatás-fejlesztési keretprogram része a Biztonságos társadalmak – Európa és polgárai szabadságának és biztonságának

védelme, amely más források mellett meghatározó alapot teremt majd ezen a területen a kutatásnak és a fejlesztésnek.

A TANÁCSÜLÉS UTÁN, JÚLIUS 26-ÁN JELENT MEG A BIZTONSÁGI IPAR UNIÓS FEJLESZTÉSÉRE VONATKOZÓ CSELEKVÉSI TERVET TARTALMAZÓ BIZOTTSÁGI KÖZLEMÉNY. Az elmúlt évtizedben a biztonsági ipar területén megtízszereződött a piac mérete, nincs olyan szakpolitikai terület, amelynek ne lenne fontos eleme a biztonság garantálása. A most benyújtott cselekvési terv elsődleges célja az ágazat fejlesztése, ezen belül is a növekedés garantálása és a foglalkoztatás növelése. A fellépés oka, hogy az előrejelzések szerint az EU huszonöt százalékos részesedése 2020-ra ebben az ágazatban húsz százalékra csökkenthet, ha nem tesz közös, határozott lépéseket ennek megelőzésére. A uniós piac legnagyobb problémái a széttöredezettség, a kutatás és a piac közötti rés, valamint a társadalmi elfogadottság alacsony szintje. A piac széttöredezettségén európai standardok, tanúsítványok és megfelelőségi eljárások bevezetésével, a biztonsági és védelmi technológiák közötti szinergiák feltárásával kívánják javítani. A kutatás és a piac közötti kommunikáció hiányát ennek pótlására irányuló pénzügyi támogatásokkal kívánják ösztönözni, illetve a beszerzések átjárhatóságának növelésével, a felelősség csökkentésével kívánják orvosolni. A társadalommal való jobb kapcsolat érdekében előzetes hatásvizsgálatokat és a magánélethez való jog tiszteletben tartását garantáló minőségbiztosítási rendszer fejlesztését tervezik.

MEGELÉGELVE, HOGY AZ ELTÉRŐ TAGÁLLAMI SZABÁLYOZÁSOK OKÁN CSORBUL AZ EURÓPAI UNIÓ PÉNZÜGYI ÉRDEKEINEK HATÉKONY VÉDELME, AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG, ÚJ, ELSŐSORBAN A JOGHARMONIZÁCIÓ ERŐSÍTÉSÉT CÉLZÓ IRÁNYELVJAVASLATOT NYÚJTOTT BE A TANÁCSNAK ÉS A PARLAMENTNEK. Az unió pénzügyi érdekeinek védelemét érintő szabályozás és annak fejlődése a büntetőjogi jogharmonizáció bölcsője és fokmérője. A jelenlegi javaslat is igen ambiciózus, a büntetendő cselekmények vonatkozásában közös definíciós alapot teremt a közös értelmezésnek, előírja a szankciók minimumát, fontos rendelkezéseket rögzít az eljárási szabályok közelítése tekintetében is, mégpedig azonos határidőket írna elő a büntetőeljárás különböző szakaszainak lefolytatására és az elévülési szabályok vonatkozásában is egységes zsinormértéket javasol. A súlyos bűncselekmények esetében szabadságvesztés-büntetés alkalmazását támogatja, és jelentős súlyt fektet arra, hogy mindenképpen garantált legyen a pénzeszközök visszaszerzése, illetve a bűncselekményből szerzett jövedelem elkobzása. A javaslat iránya összhangban

van azzal az általános trenddel, amely nemcsak emlegeti a hatékonyabb vagyoni visszaszerzés jelentőségét, hanem konkrét fellépést is megfogalmaz annak elérése érdekében.

2008 UTÁN AZ IDÉN JÚLIUS 1-JÉN ÚJBÓL MAGYARORSZÁG VETTE ÁT A SALZBURG FÓRUM SOROS ELNÖKSÉGÉT. A Salzburg Fórum olyan multilaterális összefogás, amelynek legfőbb célja a régió országainak a belbiztonság területén való együttműködési lehetőségeinek feltárása és megerősítése. Állandó tagjai között a régióknak nyolc uniós tagállama mellett Horvátország is megtalálható megfigyelőként. A fórum féléves elnökségi periódusokkal tizenhét hónapos programok alapján működik, hasonlóan az uniós megközelítéshez, és alapvető szerepe van abban, hogy a tagországok egyes kiemelten fontos, a belbiztonságot érintő uniós kérdésben a lehetőségeikhez képest koordinált álláspontot képviseljenek. Az első trióelnökséget alkotó Ausztria, Bulgária és Csehország jelentős erőfeszítéseket tett annak érdekében, hogy erősítsék a Salzburg Fórum országainak együttműködését az Európai Unióban napirenden lévő kérdésekben, növeljék a regionális partnerséget, illetve intenzívebbé tegyék a Salzburg Fórum barátainak platformját. Az új tizenhét hónapos munkaprogram végrehajtására a Magyarország, Lengyelország és Románia alkotta trióelnökség idején kerül sor. A schengeni térség jövője, valamint a 2013 utáni időszakra vonatkozó új uniós költségvetés belügyi vonatkozásai kiemelt jelentőségűek a Salzburg Fórum országai számára, ezért ezeket a témákat a magyar elnökség is kiemelt figyelemmel kezeli. Számunkra mindig elsődrendű volt, ezért örömmel vesszük, hogy előrelépés történik majd az elnökségünk alatt a közúti közlekedésbiztonsággal kapcsolatos közlekedési jogsértések határokon átnyúló végrehajtásában. Az illegális migrációs nyomás indokoltá teszi a fórum tagjai és barátainak platformja közös erőfeszítéseinek fokozását, ezért a Nyugat-Balkán országaival való szorosabb együttműködés is fontos, napirenden lévő kérdés lesz. A Salzburg Fórum országainak hagyományos belügyminiszteri találkozáját október 10–11-én rendezzük meg. Emellett számos szakértői rendezvényre is sor kerül majd a fél év folyamán.

A HOZZÁTARTOZÓK KÖZÖTTI ERŐSZAK RENDÉSZETI KEZELÉSE. AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG ÁLTAL FINANSZÍROZOTT PROJEKT KERETÉBEN JÚLIUS 10–12. KÖZÖTT KONFERENCIÁT TARTOTTAK CIPRUSON A HOZZÁTARTOZÓK KÖZÖTTI ERŐSZAK RENDÉSZETI SZEMPONTÚ MEGKÖZELÍTÉSE TÉMAKÖRÉBEN. A találkozó és a projekt célja a Cepol közreműködésével egy rendőröknek szóló, jó

gyakorlatokat összegző kézikönyv, illetve tananyag összeállítása, amely segít a hatékony fellépésben, a nehézségek kezelésében. A tanácskozás eredményeit a tanács rendészeti munkacsoportjában mutatják be az ősz folyamán.

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG AZ EUROMED–III PROJEKT KERETÉBEN TIZENÖTMILLIÓ EURÓT FORDÍT A KÖVETKEZŐ KÉT ÉS FÉL ÉVBEN HÁROM MODULBAN (rendőri együttműködés, igazságügyi együttműködés és migráció) AZ EUROMEDITERRÁN ORSZÁGOK BEL- ÉS IGAZSÁGÜGYI ÉS MIGRÁCIÓS TERÜLETEKEN VALÓ FEJLESZTÉSÉRE. Az Euromed Police–III céljai képzések és tapasztalatcserék megszervezésében testesülnek meg annak érdekében, hogy létrejöjjön egy a nemzetközi rendőri együttműködés hatékonyságának fejlesztésért felelős szakértői hálózat. A projekt keretében három olyan találkozó megszervezésére is sor kerül, amelyre az európai szomszédságpolitika déli partnerországai (Algériai Népi Demokratikus Köztársaság, Egyiptomi Arab Köztársaság, Izrael, Jordán Hasemita Királyság, Libanon, Líbia, Marokkó, a Palesztin Hatóság, a Szíriai Arab Köztársaság és a Tunéziai Köztársaság) rendőri/csendőri/belbiztonsági/vámszolgálatainak vezetőit hívják meg a nemzetközi rendőri együttműködést érintő egy-egy konkrét téma megvitatása céljából. Az Euromed Police–III keretében az első rendészeti vezetői találkozót Spanyolország rendezhette meg, ennek témája a kábítószer-csempészet és a pénzmosás volt. A vezetői találkozó végső konklúziói a projekt honlapján megtalálhatók.

Összeállította: Szabó Adrienn